

Брюксел, 12 февруари 2025 г.
(OR. en)

5985/25

INST 33
POLGEN 4
AG 11

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 12 февруари 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2025) 45 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН
КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ
Работна програма на Комисията за 2025 г.
Заедно напред: По-решителен, опростен и експедитивен Съюз

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2025) 45 final.

Приложение: COM(2025) 45 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 11.2.2025 г.
COM(2025) 45 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Работна програма на Комисията за 2025 г.

Заедно напред: По-решителен, опростен и експедитивен Съюз

„Най-големите предизвикателства на нашето време — като се започне от сигурността и изменението на климата и се стигне до конкурентоспособността — могат да бъдат решени само чрез съвместни действия. В този контекст вярвам, че Европа трябва да избере най-добрия вариант, с който разполага: Съюза.“ —

Председателят Урсула фон дер Лайен, 18 юли 2024 г.

1. Към силна и обединена Европа

В тези времена на голяма нестабилност и големи очаквания за европейците решенията, които нашият Съюз ще вземе тази година, най-вероятно ще зададат облика на Европа за десетилетия напред. Рекорден брой гласоподаватели споменаха нестабилността и несигурността, пред която е изправена Европа, по време на изборите за Европейски парламент през миналия юни. Това е знак за мащаба на предизвикателствата на нашето поколение, но показва също така как един **по-решителен, опростен и експедитивен** Съюз, който привежда в действие своя размер, мощ и ценности, може да постигне реална промяна в живота на хората — да ги подкрепя в настоящето и да подготви по-сигурно, благополучно и здраво бъдеще за идните поколения.

Настоящата работна програма се приема на фона на редица **взаимносвързани предизвикателства**. Конкурентоспособността на европейската икономика трябва да бъде укрепена в контекста на все по-голяма икономическа конкуренция и заплахата за основания на правила ред. Европейските предприятия днес се борят с предизвикателства като нелоялна конкуренция, високи разходи за енергия, недостиг на работна ръка и умения и пречки пред достъпа до капитал и пред постигането на дългосрочната цел на Европа да се превърне в първия неутрален по отношение на климата континент до 2050 г. и ние трябва да премахнем структурните спирачки за конкурентоспособността на ЕС. Предприятията и гражданите искат по-прости за изпълнение правила и действия, позволяващи по-бързо осъществяване на промени.

Геополитическата нестабилност и агресивната война на Русия срещу Украйна значително промениха обстановката по отношение на сигурността в Европа. Незаконната миграция продължава да буди загриженост и хората трябва да имат доверие в способността на своите правителства и институции ефективно да управляват ситуацията, като същевременно признават необходимостта от справяне с недостига на умения чрез трудова миграция. Изменението на климата оказва явно и все по-тежко въздействие върху ежедневието на гражданите и предприятията в цяла Европа, както е видно от многобройните екстремни метеорологични явления, от които нашият континент пострада през последните години. Трябва да укрепим нашите общества и да поддържаме нашето качество на живот — от продоволствената и енергийната сигурност до природната среда. Основополагащите ценности на нашия Съюз, включително нашата демокрация, са обект на атаки и са налице неоспорими доказателства за организирана чуждестранна намеса.

Всичко това потвърждава, че предизвикателствата пред Европа са твърде големи, за да се справим с тях поотделно. Възможностите пред нас също са твърде мащабни, за да се възползваме от тях поединично. Само един **силен и обединен Съюз** може да гарантира,

че Европа продължава да постига резултати на своя територия и да упражнява своите интереси и влияние по света. Единството ни позволява да защитаваме европейските ценности, да насърчаваме демокрацията, солидарността и равенството и да гарантираме социална справедливост за всеки един от нашите граждани.

Това е движещата сила зад тази първа работна програма на новия състав на Комисията. Въз основа на **политическите насоки и писмата за определяне на ресора**, изпратени от председателя Урсула фон дер Лайен до всеки от членовете на колегиума, в работната програма се очертават основните инициативи, които Комисията ще предприеме през първата година от своя мандат. Програмата е съсредоточена върху решителни действия за укрепване на нашата **сигурност, просперитет и демокрация** и за решаване на най-важните за европейците въпроси. Отражена е необходимостта, изразена както от гражданите, така и от предприятията, Европа да действа и взаимодейства **по-експедитивно и опростено** и да осигурява възможно най-бързо въздействие на своите предложения в подкрепа на хората и на социалната пазарна икономика.

Необходимостта от стимулиране на инвестициите в нашите приоритети ще бъде взета предвид в работата на всички членове на колегиума, а предложението за нов дългосрочен бюджет ще осигури рамката за постигане на тази цел. Ще предприемем стъпки, за да се подготвим за по-голям Съюз и да увеличим усилията за подкрепа на страните кандидатки през целия основан на заслуги процес на присъединяване. Конфликтите и сътресенията в днешния свят ни накараха да осъзнаем по-ясно, че един **по-голям Съюз означава по-силен Съюз**, както и по-сигурен континент, по-конкурентоспособен пазар и по-стабилна европейска демокрация.

2. Опростяване на правилата и ефективно изпълнение

ЕС отдавна е център на промишлеността и иновациите с отличителна социална пазарна икономика. За да се засилят конкурентоспособността, благоденствието и устойчивостта в ЕС, в съобщение, придружаващо настоящата работна програма, са изложени **визията и инструментите за програма за изпълнение и опростяване**. Чрез изграждането на силни партньорства с предприятията и заинтересованите страни ще разгледаме начина на изготвяне и прилагане на нашето законодателство, за да рационализираме нормативните изисквания и да изпълняваме политиките по-ефективно. Това ще бъде от полза преди всичко за малките и средните предприятия (МСП).

В настоящата работна програма е представен първият набор от предложения „Омнибус“, с които се опростяват различни законодателни актове, както и рекорден брой инициативи, посветени предимно на опростяването. Те ще допринесат за постигане на целта за намаляване на административната тежест с поне 25 % като цяло и поне 35 % за МСП. Работната програма включва и годишен план за оценки и проверки за пригодност, за да се гарантира непрекъснатост на процеса на опростяване и намаляване на тежестта.

Предложенията „Омнибус“, приети на следващи етапи, ще бъдат насочени към приоритетните сектори, посочени от заинтересованите страни и изтъкнати в доклада на Марио Драги. Предложенията ще съсредоточат усилията за осигуряване на

съгласуваност, набиране на скорост, а оттам и максимално опростяване, чрез премахване на негативните ефекти от взаимодействия между различни законодателни актове. По-специално Комисията ще предложи рационализиране и опростяване на **отчитането във връзка с устойчивостта, дължимата грижа във връзка с устойчивостта и таксономията** и ще създаде **нова категория малки дружества със средна пазарна капитализация**, за които има специално адаптирани изисквания. Други мерки ще улеснят изпълнението на **програмата InvestEU и Европейския фонд за стратегически инвестиции**, включително чрез опростяване на отчитането и стимулиране на инвестициите.

Ще ускорим създаването на цифрова регулаторна среда и ще предложим премахване на **неефективните изисквания за използване на хартиени формати** в законодателството за продуктите и изграждане на полезни взаимодействия и съгласуваност в сферата на **защитата на данните и правилата за киберсигурност**. С мерките за опростяване по отношение на **общата селскостопанска политика** и други области на политиката, засягащи земеделските стопани, допълнително ще се разгледат източниците на сложност и прекомерна административна тежест за държавната администрация и земеделските стопани. Ще бъдат проучени допълнителни предложения за опростяване, включително евентуален пакет „Омнибус“ в областта на отбраната, за да се подпомогне постигането на инвестиционните цели, които ще бъдат определени в бялата книга, и да се даде възможност на новаторските дружества да процъфтяват.

В допълнение към предложенията „Омнибус“, други инициативи са насочени към опростяване на законодателството с цел да се рационализират изискванията за издаване на разрешения, разрешителни и отчетност и да се улеснят инвестициите в Европа. Това включва например **Акта за механизъм за ускоряване на промишлената декарбонизация**, с който ще бъдат подкрепени енергоемките отрасли.

Годишният план за оценки и проверки за пригодност ще ни позволи да насочим критичен поглед към потенциала за опростяване, консолидиране и кодифициране на достиженията на правото на ЕС и да намерим възможности за ограничаване на разходите като част от нашите стрес тестове. Оценката на програмите и фондовете по многогодишната финансова рамка ще бъде допълнителна възможност да потърсим начини за намаляване на тежестта, свързана с финансовите програми на ЕС.

Освен опростяването, **ефективното изпълнение на законите и политиките на ЕС е от решаващо значение**, за да се гарантира, че те функционират правилно. Комисията ще си сътрудничи с Европейския парламент, Съвета, органите на държавите членки на всички равнища и заинтересованите страни за справяне със свръхрегулирането, опростяване на правилата и по-ефективно изпълнение на политиките. Това ще изисква от **всички институции силно да се ангажират с амбициозната програма за изпълнение и опростяване**.

За да се насърчи чувство на **обща ангажираност от страна на всички институции** за по-доброто изпълнение на правилата и политиките, всеки член на Комисията ще

представя на съответните комисии на Европейския парламент и състави на Съвета годишен доклад за напредъка по прилагането и изпълнението.

Взаимодействието със заинтересованите страни и практикуващите специалисти ще бъде крайъгълен камък на подхода на Комисията към успешно прилагане на правилата на ЕС. Редовни **диалози за изпълнението** между комисарите и заинтересованите страни ще предоставят възможности за оценка на напредъка, набелязване на области, които се нуждаят от внимание, и събиране на обратна информация за това кои действия дават резултат и кои не.

Когато превантивните мерки и сътрудничеството с държавите членки са недостатъчни, за да се избегне нарушение на правото на ЕС, Комисията ще продължи **непоколебимо да започва производства за установяване на нарушение**. С над 1500 текущи производства за установяване на нарушение, тази дейност продължава да бъде от решаващо значение, за да се гарантира еднаквото прилагане и изпълнение на правото на ЕС във всички държави членки.

3. Изпълнение на нашия план за европейска сила и единство

3.1. Нов план за устойчив просперитет и конкурентоспособност на Европа

Европа от край време е център на промишлеността, иновациите и предприемачеството и може да се похвали с изследователи и университети от световна класа, процъфтяващи малки предприятия и стабилна правна рамка. Въпреки това световната надпревара за постигане на неутралност по отношение на климата и за поемане на водачеството при разработването на технологиите, които ще оформят световната икономика през следващите десетилетия, поставя значителни предизвикателства. Структурни проблеми продължават да възпрепятстват конкурентоспособността на Европа, като предприятията са изправени пред нестабилна глобална среда, характеризираща се с нелоялна конкуренция, уязвими вериги на доставки, нарастващи разходи за енергия, недостиг на работна ръка и умения и ограничен достъп до капитал. В лицето на тези предизвикателства **компасът за конкурентоспособността** ще направлява усилията ни през целия мандат с цел да повишим конкурентоспособността на Европа — един от главните приоритети за настоящата Комисия.

Единният европейски пазар ще бъде в основата на бъдещата ни конкурентоспособност. Той е едно от най-големите постижения на ЕС и подхранва икономическия растеж и улеснява ежедневните дейности на европейските предприятия и потребители. Със **стратегията за единния пазар** ще представим нова хоризонтална стратегия за модернизирания единен пазар. Така ще очертаям ясен път към едно все по-лесно трансгранично предоставяне на услуги и стоки. В стратегията ще се разгледа и пълното прилагане на съществуващите правила и премахването на пречките с цел увеличаване на потенциала на конкурентоспособните предприятия в ЕС. За силен единен пазар се изисква и справедлива и ефективна трудова мобилност в рамките на Съюза. Същевременно ранната и постепенна интеграция на страните кандидатки в части от

единния пазар ще укрепи европейските вериги за създаване на стойност и ще улесни процеса на сближаване.

Ще се съсредоточим по-специално върху разрешаването на проблемите, засягащи **стартиращите и разрастващите се предприятия в ЕС**, включително във връзка с достъпа до финансиране и инфраструктура, навлизането на нови пазари, получаването на данни и привличането на необходимите таланти. Тези усилия ще подготвят почвата за законодателен акт за иновациите, който Комисията ще предложи по-късно през този мандат. За да помогне на новаторските дружества да инвестират и да извършват дейност на единния пазар, без да се сблъскват с 27 различни правни режима, Комисията ще работи за 28-и правен режим с цел опростяване на приложимите правила и намаляване на разходите при неуспех, включително всички съответни аспекти на дружественото право, несъстоятелността, трудовото и данъчното право.

В основата на нашия план за сътрудничество за декарбонизация, устойчивост и конкурентоспособност е **Пактът за чиста промишленост**. Тази инициатива ще очертае нашите неотложни краткосрочни стратегии за подкрепа и създаване на оптимални условия за промишлеността да си възвърне конкурентоспособността докато се декарбонизира. Инициативата ще помогне на Европа да постигне целите на Европейския зелен пакт, като същевременно подобри достъпа до енергия на достъпни цени, създаде водещи пазари и стимулира търсенето и предлагането на кръгови материали, продукти и услуги, и укрепи икономическата сигурност. Успоредно с това ще предложим план за действие, за да направим енергията по-достъпна за Европа и да дадем тласък на Пакта за чиста промишленост. Ще разработим и нова рамка за държавната помощ, за да ускорим внедряването на енергията от възобновяеми източници, да засилим декарбонизацията на промишлеността и да осигурим достатъчен производствен капацитет за чисти технологии. Ще засилим и инвестициите в чиста енергия, включително чрез отключване на частен капитал.

Тези усилия ще бъдат свързани с всеобхватен набор от мерки за енергийна интеграция, насочени към нуждата на Европа от модернизирана и цифровизирана мрежова инфраструктура, със специален акцент върху електроенергийната мрежа. Ще проучим методите за декарбонизация на европейските отоплителни и охладителни системи и за ангажиране на гражданите и общностите като ключови участници в енергийния преход. Също така ще приемем **пътна карта за прекратяване на вноса на енергийни ресурси от Русия** с цел допълнително намаляване на нашите зависимости и пълно спиране на вноса на енергия от Русия. Комисията също така ще представи Примерна ядрена програма за 2025 г., както и стратегически план за европейския промишлен алианс за малки модулни реактори в подкрепа на ускоряването на тяхното разработване и внедряване.

Една от целите на Пакта за чиста промишленост ще бъде засилване на устойчивостта и кръговия характер на ключови промишлени отрасли в Европа, като същевременно се улеснява администрацията и се намаляват разходите за спазване на нормативните изисквания с цел повишаване на конкурентоспособността. Пакет за химическата

промишленост на ЕС ще повиши нейната конкурентоспособност и ще осигури опростен режим за регистрацията, оценката и разрешаването на химикали и яснота относно „вечните химикали“. **Целенасоченото преразглеждане на правилата на ЕС относно химикалите (REACH)** ще допринесе за опростяване на правилата за химическата промишленост, без да се правят компромиси с безопасността и опазването на околната среда.

За да се улесни така необходимият достъп до инвестиции и възможности за финансиране, **съюзът на спестяванията и инвестициите** ще предостави общ план за мерки за създаване на истински вътрешен пазар на капитали в помощ на финансовите институции да постигнат мащаб и да станат по-конкурентоспособни на световния пазар, като същевременно се допринася значително за посрещането на безпрецедентните нужди на ЕС от финансиране. Планът ще включва **преглед на рамката за секюритизация**, предназначена да стимулира частното финансиране и да засилва конкурентоспособността. Освен това с **инструмента за координация на конкурентоспособността**, допълващ европейския семестър, ще съгласуваме реформите и инвестициите, както частни, така и публични, на национално равнище и на равнището на ЕС, за да постигнем по-добри резултати по нашите политически приоритети.

Пактът за чиста промишленост ще върви ръка за ръка и с предложената **цел за намаляване на емисиите с 90 % до 2040 г.**, която предстои да бъде заложена в нашия **Европейски закон за климата**. Преди срещата на **COP30** в Белем, Бразилия, през ноември 2025 г., ще очертаем нашата глобална визия за климата и енергетиката.

Комисията ще се стреми да използва **европейските науки за живота**, за да стимулира иновациите в биотехнологии, обединява ресурси, премахва регулаторните пречки, използва пълния потенциал на данните и изкуствения интелект (ИИ) и засилва внедряването. Въз основа на това ноу-хау една процъфтяваща биоикономика ще бъде от ключово значение за запазване на водещите позиции на промишлеността на ЕС и за повишаване на устойчивостта на нашите промишлени отрасли спрямо предизвикателствата, свързани с изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и замърсяването. **Стратегията за биоикономика** ще насърчи по-кръгово и по-устойчиво производство, използване и потребление на биологични ресурси за храни, материали, енергия и услуги.

Гръбнакът на една процъфтяваща икономика и силна промишленост ще бъде добре функционираща, ориентирана към бъдещето и устойчива транспортна система, която позволява безпроблемното транспортиране на продукти през граница при пълна съвместимост между различните видове транспорт. Комисията ще представи **План за инвестиции за устойчив транспорт** — стратегическа рамка за подкрепа на производството и разпространението на устойчиви транспортни горива. Тя ще включва мерки в подкрепа на ускореното разгръщане на инфраструктура за зареждане с електроенергия и презареждане с гориво и специални партньорства за екологосъобразни инвестиции и търговия с трети държави в областта на възобновяемите и нисковъглеродните транспортни горива.

Най-важната предпоставка за процъфтяваща цифрова икономика е надеждна цифрова инфраструктура с висок капацитет. Затова със **Законодателния акт за цифровите мрежи** ще се създадат възможности за трансгранична експлоатация на мрежите и предоставяне на услуги, ще се повиши конкурентоспособността на промишлеността и ще се подобри координацията на радиочестотния спектър.

Наред с подобрения достъп до данни, подпомогнат от законодателен акт за развитие на компютърните услуги в облак и изкуствения интелект, ще работим за максимално оползотворяване на възможностите, предлагани от изкуствения интелект. Това ще бъде целта на план за действие „Континент на ИИ“, обхващащ **фабриките за ИИ, стимулиращи конкурентоспособни екосистеми на ИИ в Европа**, както и **стратегията за приложен ИИ**. Със **стратегията на ЕС за квантовите технологии**, последвана от Акт за квантовите технологии, ще запазим водещата си позиция в световен мащаб в този сектор от критично значение, ще защитим стратегическите активи, интереси, автономност и сигурност и ще избегнем ситуация на стратегическа зависимост от източници извън ЕС. Стратегията ще ни помогне да изградим собствен капацитет за научни изследвания и разработване на квантови технологии и за производство на устройства и системи въз основа на тях.

С **европейския бизнес портфейл** ще опростим обмена между предприятия и между предприятия и правителства. Освен че улеснява сигурния обмен на данни, бизнес портфейлът ще създаде нови възможности за стопанска дейност за доставчиците на удостоверителни услуги.

Космическите операции са от решаващо значение за нашата свързана икономика, включително за иновативни услуги като наблюдението на околната среда и климата. За да създадем рамка на ЕС, регулираща поведението на европейските космически оператори и осигуряваща стабилна, предвидима и конкурентоспособна бизнес среда, ще предложим **законодателен акт за космическото пространство**. В него ще се разгледа и нарастващият проблем с космическите отпадъци и въздействието на космическите дейности върху околната среда. Също така ще предприемем стъпки за по-ефикасно извличане на полза от космическата икономика.

3.2. Нова ера за европейската отбрана и сигурност

Неотдавнашните геополитически събития още веднъж подчертават, че европейската сигурност трябва да бъде защитена, за да се гарантират мирът, стабилността и просперитетът на нашите икономики и общество. **Укрепването на готовността за действия при криза и на отбранителната готовност на Европа е неотложен въпрос**, като ЕС и неговите държави членки са изправени пред многоизмерни, сложни и трансгранични заплахи и кризи. Агресивната война на Русия срещу Украйна представлява екзистенциална заплаха за европейската сигурност и нашата подкрепа за Украйна не трябва да отслабва. Европа трябва да разполага с необходимите средства, за да се защитава и да възпира потенциалните си противници — не можем да поемем риска да бъдем неподготвени или да разчитаме прекомерно на други. Трябва да **изградим истински Съюз за отбрана на ЕС** с конкурентоспособна отбранителна промишленост.

Европа трябва да инвестира повече, да инвестира по-добре, да инвестира заедно и да инвестира в Европа. Ще работим в **тясно сътрудничество с НАТО** и други близки партньори и ще стимулираме инвестициите за укрепване на нашата отбранителна промишлена база и инфраструктура с двойно предназначение. Заедно с върховния представител ще представим **Бяла книга за бъдещето на европейската отбрана**, за да дадем началото на широка консултация относно създаването на рамка на Съюза за нуждите от инвестиции в отбраната и критичните отбранителни способности, както и възможностите за финансиране.

Като се започне от сигурността и икономическата стабилност и се стигне до климата, технологиите и общественото здраве — повече не можем да чакаме кризите да настъпят, за да реагираме на тях. Трябва да осигурим на Европа лостове, с които по-добре да предвижда, предотвратява и да се подготвя за кризи. Предвид появата на нови глобални заплахи и несигурност, често с хибриден характер, **Стратегията за Съюза на готовност** ще служи като фундамент за един по-силен, по-добре подготвен и по-устойчив Съюз, надграждайки върху специалния доклад на Саули Нинистьо. Тя ще бъде допълнена от действия в **подкрепа на медицинските мерки за противодействие на заплахи за общественото здраве** и от **Стратегия за натрупване на запаси в ЕС**, като и двете ще имат за цел да подобрят нашата подготвеност и реакция при трансгранични заплахи. **С Акта за критично важните лекарства** ще намалим зависимостите по отношение на критично важните лекарства и съставки в случаите, когато има само малко на брой производители или държави доставчици.

С цел да се преодолеят все по-сложните трансгранични заплахи за сигурността, пред които е изправена Европа, **новата Европейска стратегия за вътрешна сигурност** ще представи всеобхватен набор от действия, благодарение на които да могат да се предвиждат заплахите, и ще укрепи устойчивостта и способностите на ЕС за предотвратяване и реагиране на нови и съществуващи престъпления и заплахи. **Директивата за борба с трафика на огнестрелни оръжия** ще осигури общи наказателноправни стандарти във връзка с незаконния трафик на огнестрелни оръжия, а **новите правила относно прекурсорите на наркотични вещества** ще намалят наличността им за незаконното производство на наркотици и ще направят мерките за контрол по-ефективни. За да се справи с променящите се заплахи, Комисията ще представи допълнителни предложения за по-добра защита и укрепване на устойчивостта на физическата и цифровата инфраструктура. Въз основа на нашия **план за действие относно киберсигурността на болниците и доставчиците на здравно обслужване** ще спомогнем за увеличаване на капацитета за предотвратяване на киберинциденти в тази изключително чувствителна област. Ще действаме и за по-добра защита на нашата **подводна инфраструктура**, по-специално **телекомуникационните кабели**, които са съществен елемент от критичната ни цифрова инфраструктура и все по-често са обект на хибридни заплахи.

Освен ролята си за насърчаване на мобилността, визовата политика на ЕС е и значителен геополитически лост. Ето защо в рамките на визовата ни политика ще работим за утвърждаване на интересите на ЕС в една все по-сложна глобална среда.

Ще увеличим усилията си за прилагане на **Пакта за миграцията и убежището**. За това се изискват координирани и ефективни действия за осигуряване на твърд и справедлив подход, гарантиращ сигурността на границите на ЕС и по-бързи процедури за предоставяне на убежище и връщане, като същевременно се преодоляват първопричините за миграцията и се гарантира защитата на основните права. Това ще изисква също така тясно и постоянно сътрудничество чрез всеобхватни партньорства с източните и южните съседи, за да се спомогне за предотвратяване на незаконната миграция. Във връзка с това в нашата първа петгодишна **Европейска стратегия за миграцията и убежището** ще се определи стратегическа и ориентирана към бъдещето рамка за по-нататъшната работа в рамките на пакта, въз основа на всеобхватните национални стратегии в областта на миграцията и убежището на държавите — членки на ЕС. Същевременно трябва да се борим с мрежите за незаконно превеждане през границата, за да предотвратяваме по този начин и по-нататъшни човешки жертви. Нуждаем се и от по-строги и по-ефективни процедури за връщане на лицата без законно право да останат в ЕС, които да допълват работата с нашите трети държави партньори за укрепване на обратното приемане. За да допълним пакта, ще представим **нов общ подход към връщанията**, с нова законодателна рамка за ускоряване и опростяване на процедурата за връщане, успоредно с работата с партньорите в трети държави за укрепване на обратното приемане. Този нов подход също така ще използва максимално потенциала на цифровизацията.

3.3. Подкрепа за хората, укрепване на нашите общества и на социалния ни модел

Уникалният и **високоценен социален модел** на Европа е както крайъгълен камък за обществото, така и конкурентно предимство. Настъпилите неотдавна кризи обаче го подложиха на изпитание, като се отразиха на разходите за живот, жилищата и неравенствата. То се изостри допълнително от бързите технологични промени, демографските промени и извършващите се в момента секторните преходи. Ето защо основен акцент на настоящата Комисия ще бъде **увеличаването на социалната справедливост**. Бранейки нашия социален модел и гарантирайки справедливост в трансформиращата се икономика, можем да стимулираме просперитета, като се възползваме от възможностите, предлагани от екологичния и цифровия преход.

От 2017 г. насам принципите на Европейския стълб на социалните права направляват усилията за справяне с общите предизвикателства в областта на заетостта, уменията и социалните въпроси. Тези принципи бяха вплътени в осезаеми действия чрез специален план за действие с водещи цели за 2030 г. Отреждането на приоритет на по-нататъшното изпълнение е от решаващо значение и ние ще активизираме усилията си чрез **нов план за действие за прилагане на Европейския стълб на социалните права**.

За да гарантираме справедлив чист, цифров и социален преход и съгласно поетия ангажимент на Срещата на върха на социалните партньори във Вал Дюшес и Тристранната декларация за процъфтяващ европейски социален диалог, заедно с европейските профсъюзи и работодатели ще сключим нов пакт за социален диалог.

Същевременно ще продължим да се консултираме със социалните партньори по всички значими за тях въпроси. Настоящата Комисия също така е поела ангажимент допълнително да укрепва участието на младите хора и да гарантира, че гледните точки на младите хора са интегрирани в изготвянето на политиките. Чрез поредица от диалози по политиките с младежта, успоредно с други инициативи, идеите на младите хора ще бъдат взети под внимание при оформянето на политиките на ЕС.

За да се възползваме максимално от културните и творческите индустрии на Европа, които са сред най-динамичните и конкурентоспособни сектори в нашата икономика, ще разработим рамка за използване на потенциала на многобройните измерения на нашата култура и културно наследство.

В един променящ се свят трябва да гарантираме, че всички работници разполагат с образованието и обучението, от които се нуждаят. **Съюзът на уменията** ще действа за справяне с недостига на умения и работна ръка, като гарантира, че нашите предприятия имат достъп до квалифицираната работна сила, необходима за повишаване на тяхната производителност и конкурентоспособност. Той също така ще гарантира, че нашите системи за образование и обучение разполагат с подходящите инструменти, за да подготвят европейците от всички поколения за бързо променящо се бъдеще чрез висококачествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот. Същевременно ще работим за осигуряването на **качествени работни места** при достойни условия на труд, високи стандарти за здраве и безопасност и колективно договаряне.

Потребителите играят ключова роля в нашата социална пазарна икономика, като допринасят за устойчивия растеж и за един по-конкурентоспособен единен пазар. Неотдавна приети новаторски законодателни актове, като Законодателния акт за цифровите услуги и Акта за цифровите пазари, оказаха положително въздействие върху защитата на потребителите. Трябва обаче да продължим работата си за преодоляване на слабостите, за да защитим уязвимите потребители и осигурим прилагането. **Следващата Програма за потребителите за периода 2025—2030 г.** ще включва нов **план за действие относно потребителите на единния пазар**, като гарантира балансиран подход, който защитава потребителите, без прекомерно да обременява предприятията с бюрокрация.

3.4. Запазване на качеството ни на живот: селско стопанство, продоволствена сигурност, вода и природа

Европа се нуждае от сигурни и достъпни доставки на качествени местни храни, които се произвеждат по социално и екологично устойчив начин, предлагат на земеделските стопани справедливи и достатъчни доходи, гарантират дългосрочната конкурентоспособност на европейското селско стопанство и зачитат и опазват природната ни среда.

Въз основа на резултатите от стратегическия диалог относно бъдещето на селското стопанство в ЕС, чрез **визия за селското стопанство и храните** ще се осигури стабилна

рамка за земеделските стопани и ще се очертае пътна карта за ключови стратегически предложения. Визията ще осигури и дългосрочна перспектива за стопанските субекти, включително земеделските стопани, рибарите, МСП и други участници във веригата за доставка на храни.

Океаните и моретата играят важна роля за просперитета, устойчивостта и сигурността на Европа, включително чрез уникалната им способност да регулират климата като най-големия поглътител на въглерод на планетата. Действията за опазване на нашите океани са от жизненоважно значение както днес, така и за бъдещите поколения. **Пактът за океаните** ще създаде единна референтна рамка за всички свързани с океаните политики и ще заложи всеобхватен подход към океана във всичките му измерения.

Устойчивото управление на водите е едно от най-големите предизвикателства, пред които сме изправени във връзка с въздействието на изменението на климата. Наводненията и сушите се превръщат в норма, както показаха трагичните събития, засегнали Европа през последните години. Що се отнася до **устойчивостта на водните ресурси**, ще възприемем подход „от извора до морето“ и ще разгледаме най-разнообразните предизвикателства в нашите региони и сектори, за да гарантираме, че източниците на вода се управляват правилно и се преодоляват недостигът и замърсяването, а така също и за да повишим конкурентоспособността на нашата водна промишленост.

3.5. Защита на нашата демокрация, отстояване на нашите ценности

Демокрацията, върховенството на закона и основните права са основите, върху които стъпва Европейският съюз. Те обаче не могат да се приемат за даденост в днешния фрагментиран и поляризиран свят. Наша споделена отговорност е да **браним, защитаваме и утвърждаваме непрекъснато основните ни ценности**. Ето защо Комисията ще задълбочи и активизира работата си, за да се справи с предизвикателствата пред нашата демократична система, като утвърждава върховенството на закона във всички държави членки и изгражда приобщаващо общество, позволяващо на всички да разгърнат пълния си потенциал. В това отношение Комисията ще продължи да си взаимодейства с държавите членки в областта на върховенството на закона и ще доразвие годишния мониторингов доклад за върховенството на закона, за да включи аспекти, свързани с единния пазар.

Демокрациите в Европейския съюз и по света са подложени на атака под формата на нарастващ екстремизъм, заплахи срещу журналисти, намеса в избори, разпространение на манипулирането на информация и различни форми на хибридни заплахи. Те се изострят допълнително от цифровизацията, която позволява разпространението на невярна информация с безпрецедентна скорост. **Щитът за демокрацията** ще се стреми да се справи с променящия се характер на заплахите за нашата демокрация и изборните процеси. Организациите на гражданското общество играят важна роля за защитата на нашите демократични системи и институции и настоящата Комисия ще засили ангажимента си за **подкрепа, защита и овластяване на гражданското общество**.

Европа постигна исторически напредък по отношение на равенството между половете — от прозрачността на заплащането и баланса между половете в управителните съвети на дружествата до равновесието между професионалния и личния живот и адекватните минимални работни заплати. Трябва обаче да се направи повече. В навечерието на Международния ден на жената за 2025 г., нашият траен ангажимент ще бъде очертан, под формата на права и принципи, в **Пътна карта за правата на жените**.

Дискриминацията, основана на пол, увреждане, сексуална ориентация или раса, няма място в нашето общество, но за много хора в Европа тя е ежедневие. Ще интегрираме равенството във всички политики и ще представим нови стратегии относно **ЛГБТИК** и **борбата с расизма**.

3.6. Европа в света: възползване от нашата мощ и нашите партньорства

В глобален контекст, в който основаният на правила международен ред е подложен на все по-голям натиск, **ЕС трябва да бъде по-решителен в преследването на стратегическите си интереси**. Това включва защита на нашата търговия и икономическа отвореност, която е ключова за европейския просперитет, както и осигуряване на изчерпателно предлагане от страна на ЕС в цифровата среда. Най-важният ни приоритет ще бъде да подкрепяме Украйна толкова дълго, колкото е необходимо, и да работим за нейната свобода в контекста на агресивната война на Русия. Това ще стане по-специално като се запази курсът към стабилно и сигурно бъдеще за Украйна като част от разширения Съюз.

Бъдещето на региона на Близкия изток и Северна Африка в момента се пренаписва. ЕС трябва да допринесе за този процес и остава ангажиран със справедлив, всеобхватен и траен мир в **Близкия изток** въз основа на решението за две държави. Ще продължим работата си за постигане на тази цел. ЕС трябва също така да засили сътрудничеството си с Ливан, Йордания, Ирак, Египет и в региона на Червено море и да надгражда върху вече постигнатия напредък чрез стратегическото партньорство между ЕС и Персийския залив. Трябва да изградим ново партньорство със Сирия и да преразгледаме стратегията за Иран.

Пактът за Средиземноморието ще има за цел да засили сътрудничеството в региона и да насърчи взаимноизгодни партньорства и за двата бряга на Средиземно море. Така той ще бъде ориентиран към хората и ще се съсредоточи върху устойчивите инвестиции, икономическата стабилност, създаването на работни места, енергетиката, устойчивото управление на ресурсите, свързаността, сигурността и миграцията и мобилността — въз основа на споделени интереси и общи ценности.

Подобен нов стратегически подход е необходим за региона на **Черно море**, за да се повишат стабилността и устойчивостта.

Ще работим с Индия като ключов партньор в Азия за изработването на нова **стратегическа програма ЕС—Индия**. След посещението на колегиума в Индия в началото на неговия мандат тази нова програма ще осигури всеобхватен подход за

набелязване на областите от общ стратегически интерес и инициативите, които ще спомогнат да се гарантират тези интереси, в съответствие със съвместните приоритети.

С преминаването на Global Gateway от етапа на стартиране към етапа на разрастване чрез мобилизирането на частно финансиране за устойчиви инвестиции в държавите партньори, ние се стремим да увеличим капацитета си за стратегически инвестиции в държавите партньори, по-специално чрез определяне на конкретни мерки на политиката, които могат да бъдат приложени на равнището на ЕС за премахване на пречките пред устойчивото финансиране в страните с ниски и средни доходи. Освен това в по-общ политически контекст ще оценим как най-добре да се справим с уязвимостта на държавите и на различните условия, в рамките на настоящите бюджетни наличности и чрез съгласуване на политиките и мобилизиране на всички релевантни съществуващи инструменти.

3.7. Съвместно постигане на резултати и подготовка на Съюза за бъдещето

През последните пет години Съюзът предприе амбициозна трансформация, като преодоля поколенчески кризи, като се започне с пандемията от COVID-19 и се стигне до агресивната война на Русия срещу Украйна и нейните икономически последици. ЕС прие безпрецедентно новаторско законодателство за постигане на напредък в двойния преход и за повишаване на нашата устойчивост. Сега е от съществено значение да се даде приоритет на изпълнението и да се гарантира, че Съюзът е подготвен за бъдещето, както финансово, така и институционално, въз основа на заздравени отношения с институциите на ЕС.

Комисията ще представи нов **дългосрочен бюджет на ЕС** (многогодишна финансова рамка). Той ще е по-добре съгласуван с нашите приоритети и цели и насочен гъвкаво към областите, в които действията на ЕС са най-необходими. Той ще работи по опростен начин и ще има по-голямо въздействие, като ще използва по-добре нашите бюджетни средства за мобилизиране на допълнително национално, частно и институционално финансиране.

Близо 21 години след най-голямата вълна на разширяване и с визията за укрепване на нашия Съюз чрез основан на заслуги процес на присъединяване ние трябва да гарантираме, че сме готови за по-голям Съюз. Благодарение на поуките, извлечени от предишните разширявания, сега ЕС е по-добре подготвен да гарантира, че е катализатор за напредък, че едновременно с разрастването си той също се задълбочава. **В прегледите на политиката преди разширяването** ще се направи допълнителна оценка на последиците и въздействието на разширяването върху всички политики на ЕС, ще се установят пропуски в политиките, ще се определят мерки за превръщане на предизвикателствата във възможности и ще се проучат възможностите за подобряване на управлението на ЕС и капацитета му за бързи действия, като се гарантира, че политиките ни и занапред могат да дават ефективни резултати в един разширен Съюз.

Настоящата Комисия ще **укрепи отношенията си с Парламента и Съвета**, като гарантира прозрачност, отчетност и подобрени комуникационни и информационни потоци. Всички комисари ще присъстват в Европейския парламент, ще работят с

държавите членки и ще участват в съответните състави на Съвета. В сътрудничество с Парламента в кратки срокове ще преразгледаме нашето рамково споразумение, като същевременно засилим сътрудничеството по приетите от Парламента резолюции, в които се призовава за законодателни предложения по член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и ще обосноваваме надлежно прилагането на член 122 от него при извънредни и спешни обстоятелства.

4. Преглед на предложенията, представени за приемане от Европейския парламент и Съвета

В началото на мандата си Комисията внимателно разгледа всички предложения, които все още се чакаше да бъдат приети от Европейския парламент и Съвета, и направи **оценка дали те следва да бъдат запазени, изменени или оттеглени** с оглед на политическите приоритети, определени за новия мандат, и изгледите им да бъдат приети в близко бъдеще. Така Комисията внимателно разгледа становищата, изразени от Европейския парламент и Съвета.

В резултат на тази оценка Комисията възнамерява да оттегли 37 представени предложения, които са изброени в приложение IV заедно с обяснение на причините за оттеглянето. Така се дава възможност на Европейския парламент и на Съвета да съобщят становищата си, преди Комисията да вземе решение дали да пристъпи към планираното оттегляне.

Останалите представени за приемане предложения са изброени в приложение III.

5. Заключение

Началото на мандата на настоящата Комисия идва в момент на големи глобални сътресения. Но това е и време, което открива големи възможности да се даде облик на Европа на утрешния ден. С настоящата работна програма се поставя началото на планираните действия за **постигане на амбициозните цели и приоритети на политиката**, които определихме за мандата. В нея се представят ключови стратегии, планове за действие и законодателни инициативи, които ще представляват **градивните елементи за по-нататъшната работа** през настоящия мандат, с която да се реализира нашата амбиция за изграждане на силна, сигурна и просперираща Европа.

Инициативите, които ще предложим, заедно с нужната **решимост и единство**, ще ни помогнат да се справим с предизвикателствата пред нас. Нашият Съюз многократно е показвал на какво е способен, когато действа единно. Комисията ще работи в тясно сътрудничество с институциите на ЕС, националните и регионалните правителства, частния сектор, социалните партньори, гражданите и гражданското общество. Като обединим усилията си, ще заздравим нашия Съюз и ще гарантираме, че той действа в области, в които има добавена стойност, и постига резултати, съответстващи на стремежите на европейските граждани, предприятия и заинтересовани страни.